

6) (4) Да се наведат неколку особини на математичко очекување:

i.

ii.

iii.

iv.

в) (4) Нека X е број на појавувања на настанот A во Бернулиева шема со 3 експерименти. Да се определи веројатноста на настанот A , ако $DX=0,27$.

5. а) (3) Нека $X \sim P(2)$ и $Y \sim P(3)$ се независни случајни променливи. Со користење на функцијата изводница, да се определи распределбата на случајната променлива $Z = X + 2Y$.

б) (5) Нека $Y_n \sim B(n, p)$. Да се покаже дека за произволен реален број $\varepsilon > 0$, важи:

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} P \left\{ \left| \frac{Y_n}{n} - p \right| < \varepsilon \right\} = 1.$$

в) (3) Формулирај ја централната гранична теорема (Линдбергер - Леви). Каков вид на конвергенција обезбедува оваа теорема?

6. (5) Нека (X_1, X_2, X_3) е случаен примерок од обележје X со густина на распределба $p(x) = \begin{cases} x/9, & 0 < x < 3 \\ 0, & \text{инаку} \end{cases}$. Нека $Y_1 < Y_2 < Y_3$ се подредени статистики на примерокот. Да се определи EY_1 .

7. а) (2) Како се дефинираат просек и дисперзија на случаен примерок (X_1, X_2, X_3, X_4) ?

- б) (4) Определете го математичкото очекување на просекот и дисперзијата на случаен примерок (X_1, X_2, X_3, X_4) .

8. а) (2) Нека $(X_1, X_2, \dots, X_n)$ е случаен примерок од статистичко обележје X чија распределба зависи од непознат параметар θ . Да се дефинира конзистентен оценувач за θ .

- б) (3) Нека $(X_1, X_2, \dots, X_n)$ е случаен примерок од обележје X со густина на распределба $p(x, \theta_1, \theta_2, \theta_3)$. Како со користење на методот на моменти се определуваат оценувачи за непознатите параметри $\theta_1, \theta_2, \theta_3$?

9. а) (4) Нека $(X_1, X_2, \dots, X_{60})$ е случаен примерок од статистичко обележје X кое има непознато математичко очекување μ и дисперзија 81. Да се определи $(1-\alpha)100\%$ интервал на доверба за параметарот μ .

б) (4) Нека X е случајна променлива со густина на распределба $p(x) = \begin{cases} \frac{1}{\theta}, & \text{за } 0 < x < \theta \\ 0, & \text{инаку} \end{cases}$. Ако се земе

едно набљудување X_1 од оваа распределба колку изнесува веројатноста на грешка од тип I при тестирање на нултата хипотезата $H_0: \theta = 3$ наспроти алтернативната хипотеза $H_a: \theta = 1$, ако H_0 се отфрла кога $X_1 < 0.8$.

10. (4) Формулирај го Пирсоновиот хи-квадрат тест за независност на две категориски случајни променливи.